

VOS, Rik (eigenlijk Hendrik) J. de (Gent 19 maart 1902 – Gent 31 juli 1965).

Behaalde in 1921 de akte van geaggregeerd leraar lager secundair onderwijs (regent Germaanse talen) aan de Rijksnormaalschool te Gent, was opeenvolgend werkzaam als leraar te Saint-Hubert, Poperinge en Lokeren, en studeerde tegelijkertijd pedagogiek aan de Rijksuniversiteit Gent waar hij in 1931 licentiaat werd. In 1934 promoveerde De Vos onder leiding van **Frank Baur** tot doctor in de opvoedkundige wetenschappen met een thesis getiteld *Het moedertaalonderwijs in de Nederlanden sedert het begin van de XIXde eeuw* (bekroond en uitgegeven door de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde in 1938).

Van 1944 tot 1956 was De Vos inspecteur Germaanse talen in het rijksmiddelbaar onderwijs van de lagere graad. Hij was in 1946 met **Renaat Merecy** medestichter van *Persoon en Gemeenschap*, "Tijdschrift voor Opvoeding en Onderwijs", maandblad waarvan hij in 1948 hoofdredacteur werd. Hij was medeoprichter in 1952 van de **Stichting-Lodewijk de Raet** en ook lid van de raad van bestuur en van het presidium. De Vos was tevens lid en Belgisch voorzitter van de Belgisch-Nederlandse spellingcommissie, en vijftien jaar lang Belgisch cursusleider van de Nederlands-Belgische vakantiecursussen voor leerkrachten. In 1956 werd hij aangesteld tot opvoedkundig adviseur, en in 1958 werd hij directeur van administratie bij het Bestuur der Studiediensten van het ministerie van nationale opvoeding en cultuur. In 1961 werd hij op voorstel van de Bestendige Deputatie van Oost-Vlaanderen benoemd tot lid van de **Kultuurraad voor Vlaanderen** en vervolgens aangesteld tot lid van de raad van bestuur. Voor zijn talrijke verdiensten op het stuk van de culturele samenwerking met Nederland werd hij in 1962 officier in de Orde van Oranje-Nassau.

De Vos was een overtuigd democraat en pacifist. Een kleuter wiens ouders gedood waren tijdens de Spaanse Burgeroorlog, nam De Vos liefdevol in zijn gezin op. Tijdens de Tweede Wereldoorlog verborg hij thuis een Duitse sociaal-democraat. De verdiensten van De Vos liggen verder vooral op het gebied van de moedertaaldidactiek, vakgebied waarover hij heel wat publiceerde.

WERKEN: *De Koninklijke Baan, de wekkende en cultuurschepende functie van de Moedertaal in het hervormd middelbaar onderwijs*, z.j.; – *Guido Gezelle, de gotische mens*, 1930; – *Moedertaalonderwijs in de Nederlanden*, 2 dln., 1938; – *Dialogen over opvoedingsproblemen*, 1941; – *In memoriam J.H. van den Bosch*, 1943; – *Nieuw pleidooi voor het moedertaalonderwijs*, 1965.

LITERATUUR: Rik De Vos, z.j. (brochure van de Stichting-Lodewijk de Raet); – R. Merecy, 'Hendrik Jozef De Vos', in *Jaarboek van de Maatschappij der Nederlandse Letterkunde te Leiden 1970-1971* (1972), p. 174-180.

HENK VAN DAELE